

המוסד לביטוח לאומי - מינהל הביטוח והגביה

פרטי החוזר:

חוזר ביטוח מס' 1457

חוזר גל"ש מס' 1440

נושא: עובד עצמאי

שם החוזר: שינוי עיסוק עצמאי בדיעבד

תאריך תחולה: 28/05/2018

עודכן ביום 1.5.19

תכני החוזר:

1..... מטרת החוזר

1..... פתח דבר

2..... טיפול פקיד - הוראות ביצוע

2..... רשימת תפוצה

מטרת החוזר

פירוט הכללים לסגירת עיסוק עצמאי בדיעבד או לשינוי עיסוק עצמאי העונה להגדרה לעצמאי שאינו עונה, ולהיפך.

פתח דבר

באופן שוטף אנו נדרשים לבחון בקשות לסגירת עיסוק עצמאי בדיעבד. כמו כן מוגשות בקשות שוטפות לשינוי עיסוק עצמאי, מעצמאי עונה להגדרה למי שאינו עונה להגדרה, ולהיפך.

מאחר שהבקשות לסגירת עיסוק עצמאי נעשות על פי רוב לא בזמן אמת, אלא באיחור, בין אם המבוטח פנה בעצמו או שפנה באמצעות המייצג, נוצרה התנגשות בין שני עקרונות בסיסיים: מחד, הזכות הביטוחית ממנה נהנה המבוטח כעובד עצמאי עד למועד בו הודיע לנו לראשונה שחדל לעבוד כעצמאי, כך שאין הצדקה למשל להחזיר דמי ביטוח בגין תקופת הביטוח שרכש. מאידך, הסמכות לחייב בדמי ביטוח את המבוטח רק בגין תקופות בהן עבד.

מטרת ההנחיה שלהלן היא לאזן בין שני העקרונות הנ"ל וזאת בהתאם לסעיף 5 לחוק הביטוח הלאומי המקנה למוסד לביטוח לאומי שיקול דעת לאשר סגירת עיסוק לא רק מיום בו נתקבלה הבקשה.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל הביטוח והגביה

כידוע, ציבור המייצגים הוא הגורם המתווך בין המבוטחים ובין המוסד לביטוח לאומי, לכן חלה עליו אחריות מקצועית לפעול בנאמנות, בזהירות וביושר הן כלפי המבוטח והן כלפי המוסד. ומכאן אנו מצפים, כי המייצג יודע מה עיסוקו העדכני של הלקוח שלו, לא ישהה ו/או לא יעכב את הבקשה לסגירת עיסוק באיחור, ויפנה אלינו בזמן אמת ככל הניתן.

טיפול פקיד - הוראות ביצוע

להלן הכללים שהוחלט לפעול על פיהם החל מפרסום החוזר ואילך:

סגירת עיסוק עצמאי תתאפשר בהתאם להצהרת המבוטח בטופס בל/6101 מתחילת השנה השוטפת בלבד וללא אסמכתאות. הנחיה זאת תחול גם במצבים בהם המבוטח מבקש לשנות מעמדו מעצמאי שעונה להגדרה לעצמאי שאינו עונה להגדרה. וכן מעצמאי שאינו עונה להגדרה לעצמאי שעונה להגדרה.

חריגים:

1. פקיד הביטוח והגביה יהיה רשאי לאשר סגירת עיסוק עצמאי בדיעבד לתקופות קודמות יותר, בכפוף לאסמכתאות אובייקטיביות שיציג המבוטח, כגון סגירת תיק במס הכנסה, סגירת העסק, סגירת תיק במע"מ.
בין השיקולים שיש לקחת בחשבון בטרם בחינת הבקשה גם באשר לשנה השוטפת, הם הזכות הביטוחית שנהנה המבוטח לאורך השנים, האם קיבל בפועל גמלה או לא, להודעות שנשלחו למבוטח בו הודענו לו על מעמדו כעצמאי ועל חיובו בדמי ביטוח כך שידע על מעמדו בביטוח הלאומי וכדו'.
2. פקיד הביטוח והגביה יהיה רשאי גם לאשר שינוי מעמד מעצמאי לא עונה להגדרה, לעצמאי עונה להגדרה, בדיעבד לתקופות קודמות יותר, בכפוף לאסמכתאות אובייקטיביות שיציג המבוטח.

הבהרה:

אין לאשר שינוי מעמד מעובד עצמאי עונה להגדרה, לעובד עצמאי לא עונה להגדרה, מעבר לשנה השוטפת בלבד.

מעקבים:

מקרים בהם נזהה כי נעשה שימוש לרעה ע"י המבוטחים/המייצגים בהוראה זו באופן שיטתי יש להעביר לבדיקת תחום הביטוח במשרד הראשי.

תחום הביטוח במשרד הראשי יבצע מעת לעת שליפה ממוקדת לפי מבוטחים/מייצגים.

רשימת תפוצה

מנהלי תחום ביטוח וגביה

[לחזרה לתוכן העניינים](#)